

« zurück blättern vor »

SZLICHTA subst. f., ab 1616; auch *ślichta*. **1)** ‘Leim, der von Leinwebern u. a. zum Verkleben der Kettfäden benutzt wird’ – ‘klej używany w warsztacie tkackim m.in. do smarowania osnowy’: (1616) 1637 Zaw. Gosp., L *Płótno od tkacza odebrawszy, dać pomaczać, aby szlichta wymokła*. o 1664 Ek., Sw *Gdy tkacz zetcze, odebrawszy, dać to pomaczać, aby S[[zlichta]] wymokła*. o [LBel.] 1788 Przędz. 29, L *Szlichta dla tkaczów być powinna z mąki żytniej z wodą przegotowanej*. – L, SWIL, SW, DOR sowie BAN. **2)** ‘Kartoffelstärke’ – ‘krochmal’: Sw. **3)** ‘Glanz; Dicke’ – ‘połysk; grubość’: [hapax] vor 1915 Sw *Nadaje s[[ię]] niciom szlichtę, to jest pociąga klajstrem z żytniej mąki*. – nur Sw. **4)** ‘weißer Kalk’ – ‘białe wapno’: Sw (mul.). **5)** ‘Mischung von Kartoffelmehl und Wasser zur Anfeuchtung der Oberfläche von Gebäck vor dem Backen’ – ‘roztwór wody i mąki kartoflanej używany do smarowania wyrobów piekarniczych przed ich upieczeniem’: Sw (piek.). **6)** ‘Ausgleichsschicht aus Kalk oder Zement auf Beton’ – ‘cementowa lub wapienna warstwa wyrównawcza kładziona na podkładzie betonowym, gładź’: [hapax] 1955 Archit.10 s.309, DOR *Początkowo na spód płyty dawano szlichtę cementową przypuszczając, że obejdzie się bez tynkowania*. – nur DOR (bud.). ◇ **Var:** *szlichta* subst. f., (1616) 1637 Zaw. Gosp., L – L, SWIL, SW, DOR sowie BAN; *ślichta* subst. f., [hapax] 1664 Ek., Sw – L, SWIL, SW. ◇ **Etym:** nhd. *Schlichte* subst. f., ‘eine Masse, die von Webern zum Glätten gebraucht wird; bei den Gieffarbeitern die Masse, mit der die Form vor dem Guß bestrichen wird’, GRI, nur für Inh. 1. ◇ **Der:** *szlichtowy* adj., vor 1915 Sw Zuerst geb. Sw.

« zurück blättern vor »